

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ПЕТРА МОГИЛИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

ЧНУ ім. Петра Могили

Леонід КЛІМЕНКО

2024 р.

ПРОГРАМА
вступних фахових випробувань

для вступу на 2 курс

в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 016.01 «Логопедія»

Миколаїв – 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма розроблена для вступних фахових випробувань на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр за спеціальністю 016.01 «Логопедія»

Майбутній фахівець повинен мати систему знань щодо загальних характеристик різних мовленнєвих порушень (дислалія, ринолалія, дизартрія, алалія, зайкання, порушення писемного мовлення, а також ФФНМ і ЗНМ; етіології, механізмів, симптоматики, класифікації, динаміки протікання даних порушень за умов спонтанного та цілеспрямованого навчання та виховання.

Мета фахового випробування - перевірка рівня підготовки абітурієнтів на базі здобутого ступеня молодший бакалавр, бакалавр і формування рейтингового списку з абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 016.01 «Логопедія».

Головні завдання фахового вступного випробування полягають у тому, щоб оцінити сформованість у абітурієнтів теоретичної бази з початкового курсу логопедії.

Вступник повинен знати: основні теоретичні положення базового курсу з логопедії.

Вступник повинен вміти: вміти застосовувати набуті знання в практичній логопедичній корекційно-розвитковій роботі, визначати методи диференційованої логодіагностики та логокорекції.

Фахове вступне випробування включає такі змістові модулі:

1. Модуль 1 «Науково-теоретичні основи логопедії».

2. Модуль 2 «Класифікації мовленнєвих порушень. Логопедична корекція».

Зміст модулів схарактеризовує основні питання теоретичної й практичної логопедії.

Фахове віпробування вступників сприяє виявленню здібностей у майбутніх фахівців до логокорекційно-діагностичної, логокорекційно-виховної, логокорекційно-розвиткової діяльності.

I. ЗМІСТ ПРОГРАМИ.

1.1 Модуль 1. Науково-теоретичні основи логопедії.

Тема 1. Анатомо-психологічні основи логопедії як науки.

Зміст питань для підготовки.

Предмет, методи та завдання логопедії. Анатомо-фізіологічна та психолінгвістична характеристика мовлення. Етіологія мовленнєвих вад. Класифікація мовленнєвих порушень.

Тема 2. Мовленнєва діяльність, її структура та компоненти.

Зміст питань для підготовки.

Мовленнєворуховий і мовленнєвослуховий аналізатори. Центральні та периферійні органи мовлення. Комуникативна функція мовлення. Мовлення і мислення. Імпресивне мовлення. Експресивне мовлення. Основні структурні компоненти мовлення: словниковий запас, граматична будова, звуковимова.

Тема 3. Закономірності формування мовленнєвих умінь і навичок у нормальніх та атипових умовах.

Зміст питань для підготовки.

Закономірності засвоєння мовлення. Етапи формування мовлення у дітей. Соціальне спілкування дитини як найважливіша умова розвитку мовлення та інтелекту. Негативний вплив мовленнєвих порушень на розвиток особистості, оволодіння грамотою.

Тема 4. Логопедія як наука, її зв'язок з іншими науковими дисциплінами.

Зміст питань для підготовки.

Принцип раннього виявлення і корекції мовленнєвих недоліків. Завдання логопедії. Загальні поняття про мовленнєві порушення, їх розповсюдженість у дошкільному, шкільному та підлітковому віці. Поняття про недорозвиток, несформованість та порушення мовлення. Відмінність мовленнєвого порушення від вікової норми мовленнєвої діяльності дитини. Фізіологічні та патологічні розлади мовлення. Недоліки мовлення функціонального і органічного, центрального і периферійного характеру. Форми мовленнєвих порушень: недоліки звуковимови (функціональні та органічні дислалії, ринолалія, дизартрія); недоліки словотворення (алалія, афазія, тимчасові функціональні затримки мовленнєвого розвитку); недоліки темпу і ритму мовлення (браділалія, тахілалія, заїкуватість); порушення писемного мовлення (дислексія і дисграфія). Основні методологічні принципи виявлення, вивчення, подолання та профілактики мовленнєвих порушень. Основні поняття логопедії.

Модуль 2 «Класифікації мовленнєвих порушень. Логопедична корекція».

Тема 1. Класифікації мовленнєвих порушень.

Критерії педагогічного, психологічного, лінгвістичного та клінічного характеру при вивчені мовленнєвих порушень. Основні поняття логопедії: «норма і порушення мовлення», «розвиток, недорозвиток мовлення», «порушення мовлення», «корекція і компенсація мовленнєвого порушення», «корекційно-виховний вплив на дитину з порушеннями мовленнєвої діяльності».

Класифікації мовленнєвих порушень: клініко-педагогічна і психолого-педагогічна класифікації.

Тема 2. Визначення дислалії, значення терміну.

Зміст питань для підготовки.

Поширеність та особливості прояву мовленнєвого порушення в різних вікових групах дітей.

Вплив порушень звуковимови на оволодіння грамотою, розвиток особистості дитини. Класифікація дислалії в залежності від причин, механізмів, кількісних та якісних проявів порушень звуковимови. Функціональна дислалія, її форми. Механічна дислалія, її зумовленість порушеннями будови артикуляційного апарату. Характер порушень вимови звуків при цій формі.

Зміст, методи та етапи логопедичного впливу при дислалії. Мета, зміст та методика обстеження дитини з дислалією.

Принципи та методи логопедичної роботи, спрямованої на виховання правильної вимови звуків. Характеристика основних етапів роботи над звуком: підготовчого етапу формування первинних вимовних умінь та навичок, другого етапу – постановки звуків і третього етапу – автоматизації, диференціації та введення в зв'язне мовлення.

Особливості корекційної логопедичної роботи при поліморфній дислалії. Профілактика дислалій.

Тема 2. Фонетико-фонематичний недорозвиток мовлення.

Зміст питань для підготовки.

Поняття, склад групи за клінічними характеристиками. Характеристика мовлення дітей із ФФНМ. Обстеження мовлення дитини із ФФНМ. Система логокорекційної роботи при ФФНМ.

Тема 3. Ринолалія.

Зміст питань для підготовки.

Класифікація ринолалій. Основні форми ринолалії. Етіологія «відкритої» і «закритої» ринолалії. Симптоматика форм «відкритої», «закритої» і «змішаної» форм ринолалії. Особливості проявів ринолалії в різні вікові періоди. Первінні і вторинні порушення при ринолалії. Вплив ринолалії на стан писемного мовлення та інші сторонні діяльності дитини. Ступені складності порушення. Організація лікувальних заходів при ринолалії.

Принципи, етапи, зміст та методи логопедичного впливу в усуненні ринолалії. Медико-педагогічна і логопедична робота при відкритій органічній ринолалії в доопераційний період. Медико-педагогічна і логопедична робота при відкритій органічній ринолалії в післяопераційний період. Етапи логопедичного впливу. Попередження виникнення вторинних розладів у дітей із вродженою піdnебінною патологією. Профілактика рецидивів.

Тема 4. Дизартрія.

Зміст питань для підготовки.

Етіологія дизартрії. Характер органічних уражень нервової системи при різних формах дизартрії. Механізми і структура порушення. Класифікація дизартрії. Характеристика основних форм (бульбарна, псевдобульбарна, екстрапірамідна, коркова, мозочкова). Симптоматика різних форм дизартрії. Характеристика і співвідношення мовленнєвих і немовленнєвих симптомів. Вплив дизартрії на розвиток особистості дитини. Характеристика загального і мовленнєвого розвитку дітей із дизартрією. Попередження виникнення дизартрії. Принципи, організація, етапи, зміст та методи роботи щодо усунення різних форм дизартрії.

Тема 5. Загальна характеристика заїкання.

Зміст питань для підготовки.

Сутність поняття заїкання. Причини та механізми розвитку заїкання.

Симптоматика заїкання. Характеристика мовленнєвих судом. Порушення мовленнєвого дихання та голосоутворення у заїкуватих. Немовленнєва симптоматика заїкання. Клінічна диференціація заїкання. Невротична форма, причини, механізми, симптоматика, патогенез. Неврозоподібна форма: причини, механізми, симптоматика, патогенез. Змішана форма. Психолого-педагогічне обстеження заїкуватих. Особливості обстеження дитини дошкільного віку. Обстеження підлітків та дорослих із заїканням. Комплексний підхід у подоланні заїкання. Сучасні методики подолання заїкання. Огляд, методика логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку. Логопедичні та психолого-педагогічні технології корекції заїкання дітей шкільного віку. Логопедична та психолого-педагогічна допомога дорослим заїкуватим.

Тема 6. Алалія.

Зміст питань для підготовки.

Сутність поняття. Причини, механізми алалії. Класифікації алалій. Структура дефекту при алалії. Основні форми алалії (моторна, сенсорна, сенсо-моторна).

Поняття моторної (експресивної) алалії. Немовленнєва симптоматика: особливості формування загальної, дрібної моторики; особливості формування основних психічних функцій (пам'яті, уваги, мислення, гнозису, праксису тощо). Характеристика нервово-соматичних, нервово-психічних симптомів. Особливості формування різних видів діяльності. Особливості соціальних контактів. Етапи розвитку мовлення дітей із моторною алалією. Рівні недорозвинення мовлення при моторній алалії. Взаємозв'язок між мовленням і мисленням у дітей із моторною алалією.

Сенсорна алалія. Визначення, причини, механізми, симптоматика сенсорної (імпресивної) алалії. Структура дефекту при сенсорній алалії (мовленнєва та немовленнєва симптоматика). Дані про стан фізіологічного слуху у дітей із сенсорною алалією. Специфіка акустико-гностичних і акустико-мнестичних проявів. Особливості акустичної уваги, сприймання та розуміння мовлення у дітей із сенсорною алалією. Ступені недорозвитку мовлення. Психологічні особливості дітей із сенсорною алалією. Психолого-педагогічне характеристика дітей із сенсорною алалією. Особливості формування всіх компонентів мовленнєвої системи у дітей із моторною алалією. Система корекційного впливу при сенсорній алалії.

Тема 7. Порушення писемного мовлення.

Зміст питань для підготовки.

Загальна характеристика порушень писемного мовлення. Етіологія та патогенез дисграфії, дислексії. Сутність поняття «писемне мовлення». Відмінність писемного мовлення від усного. Становлення механізмів писемного мовлення в онтогенезі. Етіологія та патогенез порушень писемного мовлення.

Характеристика типових помилок писемного мовлення. Сутність фонетичного принципу письма. Основні типи фонетичних помилок, причини та механізми їх виникнення. Графічні та оптико-просторові помилки писемного мовлення, їх типи, причини та механізми. Суть морфологічного принципу письма. Типи, причини та механізми морфологічних та синтаксичних помилок. Орфографічна навичка. Психологічні та мовленнєві передумови оволодіння орфографічними уміннями та навичками.

Класифікація дисграфії та дислексії. Огляд та характеристика різних класифікацій порушень писемного мовлення. Характеристика порушень письма та читання у дітей із розладами звукової системи мовлення. Порушення письма та читання у дітей із ЗНМ та НЗНМ.

Методика логопедичного впливу з усунення порушень писемного мовлення: усунення помилок на заміну та змішування літер; усунення помилок на пропуски, перестановки, додавання літер, формування дії фонематичного аналізу та синтезу в процесі корекційної логопедичної роботи; зміст роботим з розвитку зорово-просторового сприйняття, уявлень, аналізу та синтезу; розвиток та корекція ручної моторики у дітей з порушеннями письма; формування морфологічних та синтаксичних узагальнень, аналізу та синтезу у дітей із ЗНМ, які мають порушення читання та письма. Профілактика порушень писемного мовлення у дітей.

Профілактика порушень усного мовлення.

ІІ. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступні випробування охоплюють зміст освітнього компонента Логопедія і неврологічні основи логопедії, який передбачено навчальними планами освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр за спеціальністю 01601 Логопедія. Вступне випробування проводяться у вигляді письмового іспиту. Загальна тривалість іспиту 1,5 години.

ІІІ. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО

Екзаменаційне завдання містить 30 тестових питань, що охоплюють всі теми, наведені в змісті даної програми. Кожне тестове питання оцінюється у 3,33 бали. Таким чином, правильна відповідь на 30 запитань оцінюється у 100 балів:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3,3	6,7	10	13,3	16,7	20	23,3	26,6	30	33,3
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
36,6	40	43,3	46,6	50	53,3	56,6	60	63,3	66,6
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
70	73,3	76,6	79,9	83,3	86,6	90	93	96,6	100

ІV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Богуш А. М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років. Монографія. 2-е видання. К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. 374 с.
2. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика. Хрестоматія: навч. посіб. для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Част. I і II. К.: Видавничий Дім «Слово», 2005. 720 с.
3. Богуш А. М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: підручник. К.: Вища школа, 2007. 542 с.
4. Бондар В. І. Спеціальна педагогіка: понятійно-термінологічний словник. Луганськ: Альма-матер, 2003.
5. Гавrilova N.C. Особливості порушення моторного розвитку периферійних органів мовлення у дітей з дислалією, дизартрією і ринолалією. Теорія та практика сучасної логопедії: зб. наук. К.: Актуальна освіта, 2007. Вип. 4. – с. 112-135.
6. Галущенко В. І. Застосування інноваційних логопедичних технологій у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення. Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки, 2016. Вип. 7(1). С. 62-70.
7. Гришина О. В. Формування мовленнєвої компетентності дітей з ринолалією. Логопед. № 2 (26). С. 6-13.
8. Давидова О. Вплив психофізичних відхилень на стан мовленнєвого розвитку дитини. Дефектологія, 2007. №11. С. 49-51.
9. Дефектологічний словник: Навчальний посібник. За ред. Бондаря В.І., Синьова В.М. К.: «МП Леся», 2011. 528 с.
10. Журавльова Л. С. Сучасні підходи до вивчення порушень мовленнєвого розвитку молодших школярів. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2016. Вип. 8. С. 89–101.
11. Зелінська-Любченко К. О. Розвиток мовленнєвої діяльності у дошкільників в умовах онто- та дизонтогенезу. Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки, 2016. Вип. 7(1). С. 144-154.
12. Кабельнікова Н. В. Особливості мовленнєвого дизонтогенезу у дітей першого року життя із пошкодженням центральної нервової системи. Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки, 2015. Вип. 67. С. 192-197.
13. Калмикова Л.О., Калмиков Г.В., Лапшина І.М., Харченко Н.В. Психологія мовлення і психолінгвістика. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів К.: Переяслав-Хмельницький педагогічний інститут, в-во “Фенікс”, 2008. 245 с.
14. Каут Н.М. Основи дефектології та логопедії: тексти лекцій. Дрогобич, 2012. 372
15. Конопляста С. Ю., Сак Т. Б. Логопсихологія: навч. посіб. К.: Знання, 2010. 293 с.

16. Конопляста С.Ю. Психолого-педагогічна діагностика відхилень у розвитку дітей з вродженим незрошенням губи та піднебіння: проблеми та перспективи //Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету: Серія соціальнопедагогічна. Випуск VII /За ред.. О.В. Гаврилова, В.І. Співака. – Кам'янець-Подільський: ГПП Мошинський В.С., 2007. – С.278- 280.
17. Конопляста С.Ю. Ринолалія. Причини, механізми, основні форми порушення //Педагогіка та методики: спеціальні. Зб. наук. праць – К., 2000.
18. Конопляста С.Ю. Сучасні уявлення про етіологію вроджених незрощень губи і піднебіння //Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія №19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія: Зб. наукових праць. Випуск 6. К.: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2006. С.3-9.
19. Косенко Ю.В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. Суми: Сумський державний університет, 2011. 187 с.
20. Кравченко А. І., Мороз Л. В., Стахова Л. Л., Кравченко І. В.. Корекція ринолалії у дітей за допомогою акупресури (точкового масажу). Суми. 2021. 57 с.
21. Кравченко І. Історико-педагогічні аспекти розвитку спеціальної освіти в Україні. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. № 1 (55). 2016. С. 364-365.
22. Кравченко І.В. Розвиток мовлення дітей дошкільного віку засобами зображенальної діяльності. Збірник наукових праць «Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)», 2019. Випуск №14. С.137-147
23. Ласточкина О. В. Використання комп’ютерних технологій у професійній діяльності логопеда. Збірник наукових праць «Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)», 2019. Випуск №12. Режим доступу: <https://aqce.com.ua/download/publications/486/439.docx>
24. Логопедія. Підручник. Третє видання, перероблене та доповнене. За ред. М. К. Шеремет. К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. 672 с.
25. Логопедія: підручник. За ред. М. К. Шеремет. Вид. 5-те. К: Видавничий Дім «Слово», 2018. 856 с.
26. Маліновська Н. В. Розвиток мовлення дітей раннього віку засобами фольклору [Електронний ресурс]. Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». 2015. № 11. С. 11-14. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2015_11_4
27. Мартиненко І.В. Логопсихологія: курс лекцій. Навчальний посібник. 3-те вид. виправл. і доповн. К.: ДІА. 2019. 120 с.
28. Мартинчук О. В., Маруненко І. М., Луцько К. В. Спеціальна педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2017. 364 с.

29. Мартинчук О.В. Основи корекційної педагогіки: [навч.-метод. посіб. для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта»]. К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. 288 с.
30. Миронова С.П. Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини раннього віку з психофізичними вадами як умова профілактики дезадаптації: Збірник наукових праць КПНУ імені Івана Огієнка. Київ: 2011 С. 316-321
31. Мондич О.В. Навчально-методичний посібник з «Основ теорії та методики логодидактики». Кропивницький: ПП «Поліум», 2020. 142 с.
32. Омельченко І. М., Тарасун В. В., Федорович Л. О. Вступ до спеціальності: Логопедія: навчальний посібник. Кременчук: Християнська Зоря, 2011. 416 с.
33. Пахомова Н. Г. Актуальні проблеми спеціальної освіти : навч. посіб. Полтава: АСМІ, 2018. 329 с.
34. Петрук Л., Войчук Т. Зміст корекційної роботи логопеда з дітьми з ринолалією в післяопераційний період. Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти. Рівне, 2020. С.197-199.
35. Потапенко В.С. Логопедична робота з корекції звуковимови при відкритій ринолалії у здобувачів освіти початкового рівня». Альманах. Магістерські студії. Випуск 16. Херсон : Видавництво ХДУ, 2021.
36. Потапенко В.С. Логопедична робота з корекції звуковимови при відкритій ринолалії у здобувачів освіти початкового рівня». Альманах. Магістерські студії. Випуск 16. Херсон : Видавництво ХДУ, 2021.
37. Психокорекційна педагогіка. Навчальний посібник: Хрестоматія. За ред. В. М. Синьова. В 2-х томах. Том 1. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. 645 с.
38. Рібцун Ю. В. Види логопедичного масажу в роботі з дітьми із порушеннями мовленнєвого розвитку. Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. пр. Кам'янець-Подільськ. нац. ун-ту ім. Г. Огієнка. Вип. 14. Кам'янець-Подільський: КПНУ, 2013. С.368-372
39. Савінова Н. В. Логодіагностика та логокорекція мовленнєвої діяльності дошкільників із тяжкими порушеннями мовлення: монографія. Миколаїв: Іліон, 2017. 262 с
40. Савінова Н. В. Методологічні основи корекції мовлення дошкільників із тяжкими порушеннями мовлення. Проблеми сучасної педагогічної освіти. Серія: Педагогіка і психологія. Випуск 36. Частина I. Ялта: РВНЗ Кримський гуманітарний університет, 2012. С.165-173.
41. Савінова Н. В. Розвиток та особливості логопедичної термінології: змістовий аспект. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова.. Серія 19. Корекційна педагогіка та психологія. Випуск 21. Зб. наук. праць. К.: НПУ ім.М.П.Драгоманова, 2012. С.236-241.
42. Савінова Н. В., Берегова М. І. Психолінгвістика : навчально-методичний посібник. Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2020. - 98 с.

43. Савінова Н. В., Борулько Д. М., Корнієнко І. В. Здоров'язбережувальна концепція В. Сухомлинського і превентивна логопедія. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки, 2018. № 3(1). С. 129-134.
44. Савінова Н. В., Корнієнко І. В., Берегова М. І. Викладання курсу «Логопедія» студентам спеціальності «Спеціальна освіта». Навчально-методичний посібник. Миколаїв.: «Іліон», 2020. 229 с
45. Савінова Н. В., Стельмах Н. В., Середа І. В. Кисличенко В. А., Шавліс Н. А., Сорочан Ю. Б., Іванова Т. М., Шипіна С. Ю., Клочкова М. О., Єпур А. І. Психолого-педагогічні та технологічні основи диференційованої логодіагностики та логокорекції : колективна монографія. Миколаїв, МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2017. 254 с
46. Сак Т. В. Психолого-педагогічні основи управління учебовою діяльністю учнів із затримкою психічного розвитку у школі інтенсивної педагогічної корекції. К.: Актуальна освіта, 2005.
47. Самойлова І., Мартянова Т., Немченко Я. Шляхи корекційної роботи з відкритою ринолалією у дітей. Perspectives of world science and education. Osaka, Japan: CPN Publishing Group. 2020. Р. 744-749.
48. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: [підручник]. Частина I. Загальні основи корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки). К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007.
49. Стахова Л. Л. Активізація словника дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення. Сучасні проблеми логопедії та реабілітації: матеріали VIII Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції. Суми: ФОП Цьома С. П., 2019. С.129-132.
50. Степашко М. В. Масаж і лікувальна фізична культура в медицині: підручник. К. ВСВ «Медицина», 2010. 352 с
51. Тарасун В. В. Логодидактика: навч. посіб. для вищ. навч. закл. К.: Вид-во Нац. пед. ун-ту імені М.П. Драгоманова, 2004. 348 с.
52. Тарасун В. В. Основи теорії і практики логодидактики: підручник для вищих навчальних закладів. К.: «Каравела», 2017. 282-296 с.
53. Тарасун В.В. Концепція освіти дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку. Дефектологія, 2000. № 2.
54. Тарасун В.В. Логодидактика. К.: Видавничий Дім «Слово», 2011.
55. Тищенко В. В. Зміст інтелектуального компонента мовленнєвої діяльності. Науковий Часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. №3. С.129-141.
56. Федорова М. А., Іванова Т. Б. Завдання та зміст роботи з розвитку словника у ранньому віці. Перспективи розвитку дошкільної освіти і сучасний образ дитинства: зб. наукових праць. Житомир: ФОП Левковець, 2021. С.158-163.
57. Черніченко Л. А. Рання логопедична корекція: навч.-метод. посіб. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Каф.

спец. та інклюзивної освіти; уклад. Л. А. Черніченко. Умань: Візаві, 2020. 150 с

58. Шеремет М. К. Логопедія: [підручник]. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 375 с.

59. Шеремет М. К., Ревуцька О.В. Логопедія (корекційна робота при дислалії): Навчальний посібник. К.: НПУ ім. М.Драгоманова, 2009. 244 с.

Шеремет, М. К. (2008) Нейрофізіологічні особливості розвитку мовлення дітей раннього віку. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова, Серія 19. Київ. Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова.11. 8-13.

Програма розглянута та затверджена на засіданні приймальної комісії університету
(протокол № 5 від «25 квітня 2024 року).

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Вікторія ЧОРНА